

เส้นทาง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด้วยความเป็นมา ผลงาน เบื้องหลังปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จของ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ตั้งแต่แผนฯ ฉบับแรก ราชการฐานการพัฒนาประเทศ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อปูพื้นฐานทาง เศรษฐกิจ กระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเขตภูเขากันดาร และห่างไกลความเจริญ ให้ความสำคัญกับการวางแผนจากระดับล่างที่จับบน มากขึ้น เพื่อจัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จนก้าวสู่การบรรลุการเติบโตในการพัฒนาประเทศไทยอีก คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และพลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน

แสดงในโลกมืด

วิกฤตเศรษฐกิจและสังคม

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตลอดหลายทศวรรษ ที่ผ่านมา ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสภาพัฒนาการถึงปัจจุบัน สภาพัฒน์ได้เข้าไปมีส่วนช่วย ในการร่วมแก้ไขสถานการณ์และขณะนี้มีส่วนกันด้วยดี ด้วยการปรับแผน และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์

แสดงจากฟ้า

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การนำพาชาติฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจ โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติวิถีแห่งชีวิตของคนไทยทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนา เศรษฐกิจเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน

แสดงสู่อวกาศ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยรัฐกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติไว้เป็นการชอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ เพื่อผลักดันไปสู่เป้าหมาย เดียวกัน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

"พลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างมูลค่า สอดคล้องอย่างยั่งยืน" ด้วยการระดมระดมทุนการพัฒนารายปีเพิ่มขึ้น เพื่อให้ไทยก้าวทันโลกตะวันตก ของโลก ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

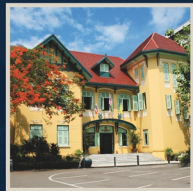
ศูนย์ฯ สำหรับเด็กที่ถนัดและเป็นจุดสนใจโปรดของน้องๆ ตามมาไว้ที่ : กลุ่มสาระฯ ศึกษาศาสตร์ของสภามหาวิทยาลัยสุโขทัย
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนพหลโยธิน เขตปทุมธานี กรุงเทพฯ 10130

☎ 0-2280-4085 ต่อ 2105, 2108-2116

✉ Email : pgsnesdc.go.th Facebook : สภาพัฒน์

พิพิธภัณฑสถานสุริยานุวัตร
เพื่อการพัฒนาประเทศ

พิพิธภัณฑสถานสุริยานุวัตรฯ...

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์การพัฒนาประเทศ

พิพิธภัณฑสถานสุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ ตั้งอยู่

ในอาคารสุริยานุวัตร บริเวณริมคลองผดุงกรุงเกษม บ้านเดิมของมหาอำมาตย์เอกพระยาสุริยานุวัตร (เกิด บุนนาค) ผู้ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง กับการพัฒนาประเทศไทยหลายประการ ปัจจุบันคือ ที่ทำการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ (สศช.)

เป็นพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตร เพื่อการพัฒนาประเทศ

"พระยาสุริยานุวัตร" มีชีวิตอยู่ภายใต้รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2405-2475) เป็นนักเศรษฐศาสตร์ยุคแรกของประเทศไทย ระหว่างที่ท่านเป็นอัครราชทูต ได้รับเลขาจาก โน้มากมาย เช่น ได้เรียบเรียงหนังสือ "ฉบับธรรมเนียมราชการต่างประเทศ" ซึ่งถือเป็นตำรากฎหมายและการปฏิบัติระหว่างประเทศ เรื่องการพูดภาษาไทยเล่มแรก ดำริให้ทำโค้ดโทรเลขเพื่อใช้ในการพูดของอังกฤษขึ้นเป็นครั้งแรก ชื่อ "สุริยาโค้ด" และ "สยามโค้ด" โดยใช้ในราชการตั้งแต่ พ.ศ. 2447 และยังได้ติดต่อกับนานาเป็นเวลานาน และที่สำคัญระหว่างที่เป็นอุปทูตที่ฝรั่งเศส ท่านมีบทบาทสำคัญในการเจรจาฉันทนิยาม ร.ศ. 112 หรือเหตุการณ์สู้รบระหว่างไทยกับฝรั่งเศสที่ปากน้ำโพธิ์พินนาเมื่อ พ.ศ. 2436

นอกจากนี้ ระหว่างที่ท่านเป็นเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ซึ่งเป็นกระทรวงสำคัญที่เปรียบเสมือนหัวใจของแผ่นดินและของพระมหากษัตริย์ ได้วางผลงานที่สำคัญไว้หลายเรื่อง เช่น ปฏิรูปการฝึกฝนกาฝึกอากร

ดร.อำพัน กิติยอำพน อองมนตรี อดีตประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและอดีตนายกรัฐมนตรี ได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของอาคารสุริยานุวัตร โดยขอพระราชทานอภัยโทษของ "พระยาสุริยานุวัตร" ที่มีต่อประเทศไทย จึงได้ดำริให้จัดทำ "พิพิธภัณฑ์สุริยานุวัตรเพื่อการพัฒนาประเทศ" ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งมรดกและมรดกศิลป์อันล้ำค่าที่เกี่ยวกับกาพัฒนาประเทศไทย

ต่อมา ใน พ.ศ. 2564 **นางศุภญา พิชอบนันท์** เลขาธิการ สสช. เห็นชอบให้ปรับปรุงพื้นที่บริเวณนี้ฯ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันกิติยภินันท์ การเขียนบันทึกชาติ รับเป็นที่ตั้งบริเวณให้ดำเนินการนำร่างมรดก วิชาการปรับปรุงกิติยภินันท์ดำเนินการแล้วเป็นอันดี สสช. จึงขอขอบคุณสถาบันฯ มา ณ ที่นี้

เสียงแรก

มหาอำนาจยุคเอก พระยาสุริยานุวัตร (เกิด บุณยานุ)

ผู้ก่อปี่อิสรภาพสำเริงของกาพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าในหลายด้าน เนื่องจากเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า ท่านเป็นผู้นำ "มดขี้" หรือ "วิชากร" เศรษฐศาสตร์ มาใช้กับระบบเศรษฐกิจของสยาม ทั้งเงินทลายปฏิวัติและเขียนบันทึกหนังสือ งานเขียนสำคัญ คือ "ทรัพย์สินศาสตร์" ตำราเศรษฐศาสตร์เล่มแรกของประเทศไทย

พัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมไทย

จากยุคเริ่มต้นการดำเนินปฏิรูปสังคมตั้งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ (พ.ศ. 2398-2493)

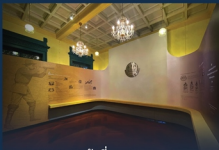
พ.ศ. 2398 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สยามจำเป็นต้องทำสัญญาพหุภาคีกับอังกฤษและฝรั่งเศส (สนธิสัญญาเบงกอล) กับอังกฤษ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงจากระบบผูกขาดมาเป็นระบบการค้าเสรี ทำให้การค้ากับต่างประเทศเจริญขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ไทยต้องปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจใหม่ที่ยังขาดแคลน จึงทรงตั้งสำนักเลขาธิการโลกครั้งที่ 2 ทั่วโลกประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างมาก

พ.ศ. 2493 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้พยายามฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ โดยความพยายามประการหนึ่ง คือ การจัดตั้ง "สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ" ขึ้น เพื่อให้ความเห็นและคำแนะนำแก่รัฐบาลเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

เสียงกำเนิด

กำเนิดสภาพัฒนา

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือ "สภาพัฒนา" จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2493 ในชื่อ "สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ" เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศไทยที่ 2 หน้าที่ให้ความเห็นและคำแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลได้ขอชื่อบ้านของพระยาสุริยานุวัตร เพื่อใช้เป็นที่พักการของสภาพัฒนา และปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

บทบาทและหน้าที่สภาพัฒนา

สศช. เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระดับมหภาค ทั้งด้านการเงินและและมีประสิทธิภาพสูง โดยมีภารกิจสำคัญคือ จัดทำแผนพัฒนาประเทศ ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ศึกษาวิเคราะห์ ประเมินแผนงาน/โครงการพัฒนาของส่วนราชการและวิสาหกิจ ติดตามประเมินผลแผนพัฒนา และมอบงาน/โครงการพัฒนาที่สำคัญ รวมทั้งประสานการพัฒนาเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ